

DJEČJI VRTIĆ BALONČIĆ

Svetvinčenat 98 A,

52342 Svetvinčenat

KLASA: 601-06/21-01/01

URBROJ: 2168/07-54-85-1-21-01

Svetvinčenat, 29.09.2022.

Na temelju članka 15. stavka 9. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19 i 57/22) i članka 28. Statuta Dječjeg vrtića Balončić, Upravno vijeće Dječjeg vrtića Balončić, na 14. sjednici održanoj dana 29. rujna 2022.godine, na prijedlog ravnateljice, donijelo je

KURIKULUM

DJEČJEG VRTIĆA BALONČIĆ

ZA

2022. GODINU DO 2027. GODINE

Svetvinčenat, rujan 2022.

SADRŽAJ

UVOD	1
1. POJAM KURIKULUMA	3
1.1. O kurikulumu	3
1.2. Iz Nacionalnog kurikuluma ranog i predškolskog odgoja	4
1.2.1. Svrha i važnost predškolskoga kurikuluma	4
1.2.2. Struktura predškolskoga kurikuluma.....	5
1.2.3. Vrijednosti kurikuluma.....	5
2. KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA BALONČIĆ	8
2.1. Ciljevi kurikuluma.....	9
2.2. Zadaće kurikuluma	12
2.3. Razvoj kompetencija.....	15
2.4. Načini vrednovanja odgojno obrazovnog procesa	18
3. PROGRAMI DJEČJEG VRTIĆA BALONČIĆ.....	20
3.1. Redoviti desetosatni program.....	20
3.2. Program predškole integriran u redoviti program	23
4. SADRŽAJI I AKTIVNOSTI ODGOJNO-OBRZOVNOG RADA DJEČJEG VRTIĆA BALONČIĆ	26
4.1. Obogaćivanje odgojno-obrazovnog procesa aktivnostima i sadržajima vezanim za društvena zbivanja.....	26
4.2. Projekti	27
4.3. Očuvanje kulturne baštine	28
4.4. Odgoj i obrazovanje za održivi razvoj i ekologiju	29
4.5. Aktivnosti i sadržaji vezani uz sigurnost i zaštitu djece.....	32
4.6. Odgoj i obrazovanje za ljudska (dječja) prava i građanske kompetencije	34
5. STRUČNO USAVRŠAVANJE	35

UVOD

Dječji vrtić "Balončić" djeluje na području Istarske županije i nalazi se u mjestu Svetvinčenat.

Odgojno obrazovni rad provodi se u 4 odgojne skupine, na dvije lokacije koje su u neposrednoj blizini (matični objekt na adresi Svetvinčenat 98 A i područni objekt na adresi Svetvinčenat 96). U matičnom objektu smještene su tri (3) odgojne skupine, a u područnom jedna (1).

Odgoj i obrazovanje djece rane i predškolske dobi ostvaruje se na temelju Godišnjeg plana i programa rada za pedagošku godinu i ovog Kurikuluma, a polaznice su nam zakoni, zakonski propisi i programi na kojima se temelji rani i predškolski odgoj i obrazovanje u Republici Hrvatskoj.

U Dječjem vrtiću Balončić narednih pet (5) godina radit ćemo na unaprjeđivanju odgojno - obrazovnog procesa sukladno zahtjevima Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, uvažavajući pritom svoje specifične uvjete, kadrovske i prostorne mogućnosti te socijalni kontekst u kojem djelujemo.

Kurikulum naše Ustanove predstavljat će implementaciju, tj. način provedbe Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje uzimajući u obzir specifični kontekst, tj. kulturu i tradiciju okružja (lokacija: Svetvinčenat) u kojem se ustanova nalazi.

Kvaliteta kurikuluma bit će određena kvalitetom prostornog, materijalnog i socijalnog okruženja, u nastojanju osiguravanja i stvaranja optimalnih uvjeta koji pogoduju razvoju svih dječjih potencijala.

NAŠA MISIJA

Kroz provedbu različitih programa utemeljenih na humanističko- razvojnim pristupu usmjereni smo na:

- razvoj dječjih potencijala
- odgojno- obrazovni rad temeljiti na djetetovim sposobnostima
- poštivanje dječjih prava i uvažavanje individualnih potreba i interesa djece
- pružanje podrške obitelji, pridonošenju razvoja roditeljskih kompetencija, kvalitetnoj suradnji na relaciji roditelji-vrtić
- prepoznatljivost, razvoj i podršku društvene zajednice.

U planiranju aktivnosti vodimo se **načelima** individualizma, nepristranosti i interdisciplinarnosti.

NAŠA VIZIJA

Naša vizija je biti vrtić u kojem djeca žele boraviti, osjećaju se sretno, sigurno, zaštićeno, zadovoljno, biti vrtić po mjeri i za dobrobit djeteta.

To od nas traži kontinuirano stručno usavršavanje, istraživanje u praksi, promišljanje u njezinu unaprjeđenju te konkretnim aktivnostima i naporima na njezinu mijenjanju u vlastitim uvjetima.

1. POJAM KURIKULUMA

1.1. O kurikulumu

Kurikulum se tumači kao teorijska koncepcija koja se u praksi određenog vrtića provjerava, modificira, izgrađuje, kontinuirano mijenja i razvija. Uvažavajući najnovije znanstvene spoznaje o načinima učenja djece predškolske dobi, polazeći od socio-konstruktivističke paradigmе koja naglasak stavlja na aktivnost djeteta i interakciju s okolinom, kurikulum polazi od djeteta – temelji se na dobrom razumijevanju djeteta – njegovih interesa, razvojnih potreba i mogućnosti, postojećih znanja i razumijevanja, kognitivnih strategija i stilova učenja, profila inteligencije, modaliteta i kvalitete komunikacije s drugima, kreativnih i drugih potencijala.

Kurikulum ranog odgoja otvoren je, dinamičan i razvojan, razvija se i mijenja na temelju učenja, istraživanja i suradnje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa. Sadržaji djetetova učenja nisu strogo propisani jer se poučavanje zamjenjuje učenjem činjenjem, izravnim stjecanjem iskustva, pa se materijali i sadržaji nude na temelju praćenja i podržavanja interesa i inicijativa djece.

Holistička, tj. integrirana priroda kurikuluma podrazumijeva cjelovit odgoj i obrazovanje, usklađen s integriranom prirodom odgoja i učenja djeteta. Humanistička i razvojno-primjerena orijentacija kurikuluma usmjerena je na razvoj kapaciteta svakoga pojedinog djeteta te na poštovanje interesa, potreba i prava djeteta. Dijete, sukladno svojim interesima, potrebama i mogućnostima, slobodno bira sadržaje i partnere svojih aktivnosti te istražuje i uči na način na koji je njemu svrhovit.

Zadatak vrtića je poticati procese osposobljavanja djece za snalaženje u sadašnjosti i u budućnosti. Zato veću vrijednost imaju ona odgojno-obrazovna djelovanja koja djeci omogućavaju „učenje učenja“ – nego učenje određenih sadržaja.

Razvoj kurikuluma započinje proučavanjem i mijenjanjem okruženja, na način da ono omogućuje interakciju, istraživanje, kretanje i neovisnost. Djeca uče aktivno, sudjelujući, čineći, surađujući s drugima. Konstruiranje znanja je socijalni proces. Najbolje je kad sudioničko i posvećeno konstrukciji značenja umjesto suhoparnoj reprodukciji.

U planiranju kurikuluma posebno je važno pažljivo praćenje, promatranje i razumijevanje djece, kao i dokumentiranje njihovih aktivnosti. Dokumentiranje i zajedničko interpretiranje

aktivnosti djece predstavlja podlogu za pripremu okruženja, primjerenih odgojno-obrazovnih intervencija odgajatelja i usklađivanja njegova cijelokupnoga odgojno obrazovnog rada s individualnim različitostima djece (različitim interesima, mogućnostima, potrebama, predznanjem, stilovima učenja). Iako se na dokumentiranju procesa radi kontinuirano posljednjih nekoliko godina, to je proces koji se nadograđuje i razvija.

Na pragu toga bitna zadaća je nastavak vođenja individualnih razvojnih mapa djece u svim odgojnim skupinama. Cilj vođenja razvojnih mapa je individualizacija rada te bolje razumijevanje potreba djece i jačanje poveznica između vrtića i obitelji.

1.2. Iz Nacionalnog kurikuluma ranog i predškolskog odgoja

1.2.1. Svrha i važnost predškolskoga kurikuluma

Temeljna uloga predškolskoga odgoja i obrazovanja odnosi se na stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja i, posredno, kvaliteti njegova obiteljskoga života.

Svrha je predškolskoga odgoja i obrazovanja osigurati takve uvjete koji jamče razvoj svih sposobnosti svakoga djeteta te osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci. U ustanovama predškolskoga odgoja i obrazovanja stvaraju se materijalni i kadrovski uvjeti te društveno okružje za kvalitetan život djeteta.

Nacionalni okvirni kurikulum prepostavlja stvaranje uvjeta za cjelovit razvoj djeteta u ustanovama predškolskoga odgoja i obrazovanja, poštujući pritom razvojne i druge čimbenike (osobne potrebe, obitelj, zajednica, vrijednosti, prava i sl.). Na taj se način potiče razvoj kompetencija koje su nužne pojedincu za snalaženje i aktivno sudjelovanje u svakodnevnom osobnom te kasnije profesionalnom i društvenom životu. Nizom aktivnosti i poticaja stvaraju se osnove za razvijanje svih djetetovih sposobnosti kako za učenje, tako i za njegovu samostalnost u učenju. Djetetova sadašnja i buduća dobrobit svrha je djelovanja svih izravnih i neizravnih sudionika odgoja i obrazovanja.

Odgojno-obrazovno djelovanje različitih sudionika odgoja, osobito roditelja i odgojitelja, zahtijeva njihovo međusobno razumijevanje i suradnju čime se ostvaruju jedinstveno shvaćeni

i prihvaćeni bitni ciljevi odgoja i obrazovanja prema potrebama i razvojnim mogućnostima djeteta.

1.2.2. Struktura predškolskoga kurikuluma

Temeljna struktura predškolskoga kurikuluma podijeljena je na tri velika potpodručja u kojima dijete stječe kompetencije:

- ja (slika o sebi),
- ja i drugi (obitelj, druga djeca, uža društvena zajednica, vrtić i lokalna zajednica),
- svijet oko mene (prirodno i šire društveno okružje, kulturna baština, održivi razvoj).

U svakom potpodručju određuju se sadržaji koji povezuju pedagoške i psihološke dimenzije odgojno-obrazovnoga procesa. Prema uvjetima, sadržajima i aktivnostima neposrednoga odgojno-obrazovnoga rada ostvaruju se ciljevi kojima se potiče cjelokupni tjelesni, intelektualni, psihofizički, emocionalni, moralni i duhovni razvoj djeteta.

Predškolski kurikulum u užem smislu je otvoren, humanistički, teorijski odgojno – obrazovni koncept koji se zajednički razvija, tj. sukonstruira u određenoj odgojno – obrazovnoj ustanovi. Podrazumijeva ukupnost odgojno – obrazovnih interakcija unutar fizičkog i socijalnog okružja ustanove (uključuje djecu i odrasle, sve posebnosti ustanove, kulturu ustanove...).

1.2.3. Vrijednosti kurikuluma

Vrijednosti usmjeravaju odgojno obrazovni proces ka osiguravanju individualne i društvene dobrobiti za djecu i društvo.

Promiće se planiranje i djelovanje odgoja i obrazovanja temeljenog na:

- znanju
- identitetu
- humanizmu i toleranciji
  - odgovornosti
  - autonomiji
  - kreativnosti

Pomoću ovih vrijednosti unaprjeđivat ćeemo intelektualni, društveni, moralni, duhovni i motorički razvoj djece.

Znanje kao jedna od vrijednosti omogućuje razumijevanje svega što dijete okružuje, omogućuje snalaženje u novim situacijama, prilagođavanje na okružje u vrtiću, pomaže djetetu pri socijalizaciji kako u vrtiću tako i u svim ostalim sferama dječjeg odgoja. U ranoj i predškolskoj dobi posebno je važno djetetu osigurati radost otkrivanja i učenja koje se najviše oslanja na igru i druge djetetu zanimljive aktivnosti. Krajnji ishod toga svega biti će kompetencija „učenja“, koja predstavlja temelj ostvarivanja koncepta cjeloživotnog učenja. Odgoj i obrazovanje pridonose izgradnji **identiteta** djeteta. Ono što smatramo bitnim je da dijete sačuva svoj nacionalni identitet i svoju kulturu te društvenu, moralnu, jezičnu i duhovnu baštinu. Sva djeca imaju pravo na odgoj i obrazovanje.

Humanizam i tolerancija označavaju prihvatanje i poštovanje svake osobe i njezina dostojanstva. Ona uključuje visoku razinu osjetljivosti odraslih osoba za djecu i razvoj osjetljivosti djece za druge tj. za vršnjake, članove svoje obitelji, okolinu i cjelokupno životno okružje. Humanizam i tolerancija u odgoju i obrazovanju ostvaruju se razvojem senzibiliteta djece za potrebe drugih, prihvatanjem drugih i shvaćanjem važnosti međusobne povezanosti s njima. U vrtiću djeca će učiti prepoznati i prihvati svoje i tuđe potrebe, poštovati različitosti i graditi prisne odnose s drugima te zajedno organizirati aktivnosti koje mogu moralno, materijalno i duhovno podizati kvalitetu života cjelokupne grupe tj. zajednice.

Odgovornost se potiče i razvija prema općem društvenom dobru, prirodi, prema sebi samima i drugima. Odgovorno ponašanje prepostavlja smislen i savjestan odnos između osobne slobode i odgovornosti djeteta. Djeci treba omogućiti slobodu izbora aktivnosti, sadržaja, partnera, prostora i načina oblikovanja aktivnosti te ih poticati da uče preuzimati odgovornost za svoje izvore. Samoprocjena vlastitog djelovanja, mišljenja, učenja je osnovna alatka razvoja odgovornosti.

Autonomija je usmjeravanje razvoja samostalnog mišljenja, odlučivanja i djelovanja djeteta. Razvija se poticanjem inicijativnosti i samoorganizacije djeteta u oblikovanju vlastitih aktivnosti. Dijete se potiče na donošenje odluka i vršenje izbora, ostvarenje vlastitih prava te iznošenje i zastupanje vlastitog mišljenja.

Kreativnost označava prihvaćanje prirodne kreativnosti djeteta koju tijekom odgojnoobrazovnog procesa treba njegovati, poticati i razvijati različitim oblicima izražavanja i stvaranja. Poticanje razvoja divergentnog mišljenja djeteta i to u svim vrstama aktivnosti, područjima učenja i komunikaciji.

2. KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA BALONČIĆ

Upravno vijeće dječjeg vrtića donosi kurikulum dječjeg vrtića u pravilu svakih pet godina, a u skladu s potrebama moguće su njegove dopune i izmjene.

U dječjem vrtiću mogu se, uz suglasnost Ministarstva nadležnog za obrazovanje, provoditi eksperimentalni kurikulumi s ciljem unaprjeđenja kvalitete odgojno-obrazovnog rada.

Kurikulum našeg vrtića promišljamo kao:

- integrirani (obuhvaća sva područja djetetova razvoja)
- razvojni (obilježava ga razvojna, otvorena i dinamična priroda)
- humanistički (potiče samoaktualizaciju, osnaže identitet i samopoštovanje djece)
- konstruktivistički i sukonstruktivistički (shvaćanje učenja kao stvaranja).

Integrirani pristup obuhvaća sva područja djetetovog razvoja u cjelini. U stimulativnom okruženju dijete ima slobodu istraživanja i stjecanja različitog znanja. Izvori znanja mogu biti u fizičkom okruženju gdje dijete stječe konkretna senzorna iskustava, u socijalnom okruženju u kojem dijete ima različite socijalne interakcije i u logičnom okruženju gdje novo znanje gradi na prethodnim znanjima i iskustvima.

Razvojnost kao značajka kurikuluma podrazumijeva praćenje, procjenjivanje i podupiranje razvoja djeteta u skladu s njegovim sposobnostima. Planira se ono što djeca mogu učiti, a ne ono što bi trebala činiti. Projektnom metodom najbolje se razvijaju dječji interesi i učenje. Kroz projektni pristup dijete kreira samoinicirane i samoorganizirane aktivnosti koje odgojitelj potiče i podržava. Djecu se potiče na kritičko razmišljanje i rješavanje problema.

Humanistička dimenzija prisutna je u životu vrtića, a prepoznaje se kroz demokratski odnos u kojem se dijete voli, razumije i poštuje. Vrtić je mjesto ugode, pripadanja i kvalitetnih odnosa. Odgojitelji su osjetljivi i prepoznaju potrebe, prava i interes djece te ih na optimalan način uvažavaju i zadovoljavaju. U vrtiću se prepoznaje identitet skupine i identitet djeteta.

Konstruktivistički i sukonstruktivistički načinom učenja potiče se razvoj individualnog stila učenja djeteta u kojem dijete na svoj način konstruira novo znanje. Učenje je aktivan i

suradnički proces u kojem djeca zajedno uče. Različitost perspektiva, znanja i razumijevanja djece je potencijal zajedničkog učenja.

Kurikulum dječjeg vrtića Balončić nastavak je Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. U svakom podpodručju kurikuluma određuju se sadržaji koji će povezivati pedagoške i psihološke dimenzije odgojno - obrazovnog procesa.

Djetetova sadašnja i buduća dobrobit svrha je djelovanja svih izravnih i neizravnih sudionika odgoja i obrazovanja. Odgojno-obrazovno djelovanje različitih sudionika odgoja, osobito roditelja i odgojitelja, zahtijeva njihovo međusobno razumijevanje i suradnju čime se ostvaruju jedinstveno shvaćeni i prihvaćeni bitni ciljevi odgoja i obrazovanja prema potrebama i razvojnim mogućnostima djeteta.

2.1. Ciljevi kurikuluma

Globalni cilj odgojno obrazovnog rada u Dječjem vrtiću Balončić odnosi se na unaprjeđenje odgojno obrazovne zajednice koja uči u suradnji s drugima kao i na razvoju kurikuluma, te organiziranje unaprjeđenja dječjih aktivnosti radi zadovoljenja njihovih razvojnih potreba. To podrazumijeva intenzivniji rad na razvijanju odgojiteljskih i roditeljskih kompetencija putem različitih oblika edukacije te stvaranje cjelokupnog konteksta ustanove koji će poticajno djelovati na sve sudionike odgojno-obrazovnog procesa.

Prema uvjetima, sadržajima i aktivnostima neposrednog odgojno - obrazovnog rada ostvarivat će se ciljevi kojima se potiče cjelokupni tjelesni, intelektualni, psihofizički, emocionalni, moralni i duhovni razvoj djeteta.

Naglasak se stavlja na prihvaćanje individualnih posebnosti svakog djeteta, osiguranje individualnog pristupa svakom djetetu, razvoja kompetencija, ostvarivanju prava djece na jednakе šanse, tj. ostvarivanju jednakih prava za sve.

Odgoj i obrazovanje trebaju poticati aktivno sudjelovanje djece u društvenom životu i promicati njihovu odgovornost prema općem društvenom dobru, prirodi te prema sebi i drugima. Odgovorno ponašanje pretpostavlja savjestan odnos između osobne slobode i odgovornosti djeteta. Vrtić će djeci omogućiti slobodu izbora aktivnosti, sadržaja, partnera za

aktivnosti, prostora i načina oblikovanja aktivnosti te poticati da za svoje izbore uče preuzimati odgovornost. S tim u cilju razvijat će se odgovornost prema prirodi kroz provedbe eko projekata, te razvrstavanjem i recikliranjem otpada u svrhu očuvanja okoliša.

Autonomija se ostvaruje odgojno-obrazovnim procesom usmjerenim razvoju samostalnog mišljenja, odlučivanja i djelovanja djeteta u skladu s njegovim razvojnim mogućnostima. Vrtić će djecu poticati na donošenje odluka i vršenje izbora, ostvarenje vlastitih prava te iznošenje i zastupanje vlastitog mišljenja. Razvoj osobne autonomije djeteta događat će se u primjereno fizičkom i socijalnom kontekstu vrtića, usmjerrenom na stvaranje i održavanje prihvaćanja i recipročnih odnosa.

Kreativnost kao odgojna vrijednost predstavlja osnovu razvoja djeteta u inicijativnu i inovativnu osobu koja je u stanju prepoznati, inicirati i oblikovati različite kreativne aktivnosti i pronalaziti originalne pristupe rješavanju različitih problema. Ta odgojna vrijednost oslanjat će se u Vrtiću na prihvaćanje prirodne kreativnosti djeteta, koju tijekom odgojno - obrazovnog procesa treba njegovati, poticati i razvijati različitim oblicima izražavanja i stvaranja.

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje usmjeren je i prema ostvarivanju specifičnih ciljeva.

Sukladno razvojnog planu, u Vrtiću su postavljeni slijedeći **specifični ciljevi**:

- osmišljavanje razvojnog kurikuluma, individualizirano učenje te osmišljavanje konteksta po mjeri djeteta
- usmjeravanje cjelokupnog rada na rast i razvoj(preko preventivnih intervencija na vrijeme otkriti odstupanja u rastu i razvoju), poštivanje i uvažavanje individualnih potreba svakog djeteta, osiguravanje uvjeta koji jamče razvoj sposobnosti svakoga djeteta i osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci.
- poštivanje prava djeteta u svim vidovima njegova života: tjelesnog, emotivnog, psihosocijalnog, kognitivnog, društvenog, kulturnog (razvojna prava, pravo na zaštitu, pravo na sudjelovanje u svim oblicima odgojno obrazovnog procesa)
- osmišljavanje i strukturiranje sigurnih prostora za igru djece u funkciji poticanja aktivnosti djece, samostalnosti u igri, međusobne komunikacije i kreativnosti,

- poticanje dječjih kompetencija u svakoj životnoj situaciji u vrtiću, u svim područjima: motoričkom, socioemocionalnom, spoznajnom i komunikacijsko stvaralačkom
- rad na zdravstvenom odgoju i zdravstvenom prosvjećivanju: podizanje općeg znanja i svijesti o vlastitom udjelu u očuvanju i unapređenju zdravlja djece i odraslih, podizati unapređivanje zdravstvene kulture (higijena, oralna higijena, ishrana, odmor, rekreacija, zdrava socijalna sredina i sl.), prevenirati nastanak bolesti i poduzeti svršishodne mjere u svrhu sprečavanja prelaska bolesti u kronične bolesti.
- stvaranje uvjeta za razvoj dobre senzorne integracije djece jasličke dobi
- provođenje i vrednovanje odgojno-obrazovnog rada s ciljem osiguranja kvalitete i samovrednovanja, obogaćivanja sadržaja i mogućnosti rada s djecom
- obogaćivanje pedagoško-psiholoških i didaktičko-metodičkih spoznaja u ostvarivanju zadaća, sadržaja i aktivnosti u poticanju predčitalačkih i predmatematičkih kompetencija, potrebnih za djetetov daljnji razvoj i uspješni nastavak odgojno-obrazovnog procesa u sustavu odgoja i obrazovanja
- poticanje divergentnog mišljenja i kreativnog rješavanja problema korištenjem različitih kreativnih tehnika u radu
- korištenje pokreta i aktivnosti s kretanjem kao poticaja za cijeloviti razvoj djeteta
- poticanje razvoja svijesti o važnosti čuvanja prirodnih resursa u vrtičkom i obiteljskom okruženju, izgrađivanje ekološke osjetljivosti djece aktivnim djelovanjem u neposrednom okruženju, usvajanje pozitivnih vještina i stavova o važnosti očuvanja prirode
- razvijanje, podržavanje i osnaživanje timskog rada u području planiranja, poboljšanje komunikacije, razvijanje kulture i kvalitete dijaloga, a time i kvalitete odnosa među svim djelatnicima (osobnim primjerima pridonositi pozitivnom ozračju vrtića)
- razvijanje kompetencija svih sudionika u radu s djecom s naglaskom na individualizaciju, prepoznavanje, zadovoljavanje i uvažavanje potreba i prava djece
- otvorena i podržavajuća komunikacija s roditeljima, poticanje razvoja suradnje u cilju uključivanja roditelja kao partnera u brizi za psihofizički razvoj i odgoj djeteta, pružanje različitih vrsta podrške i pomoći obitelji sudjelovanje roditelja u poticajnom oblikovanju okruženja
- održavanje postignute razine kvalitete diferenciranosti programa s mogućnošću proširivanja.

2.2. Zadaće kurikuluma

Bitna zadaća je stvaranje uvjeta za razvoj aktivnog, značajnog i kompetentnog djeteta.

Zadaće kurikuluma razrađene su u odnosu na:

- dijete,
- dijete kao aktivnog građanina zajednice,
- roditelje,
- prostorno materijalno i vremensko okruženje, ozračje,
- stručni tim, odgojitelje, ostale zaposlenike
- vanjske institucije.

U odnosu na dijete:

- sigurnost svakog djeteta
- samopouzdanje i samopoštovanje djeteta
- sposobnost razumijevanja vlastitih potreba (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.)
- sposobnost razumijevanja i uvažavanja potreba drugih
- uspostavljanje kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima (sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje sukoba, razumijevanje i poštivanje različitosti među ljudima)
- istraživanje i razvijanje kompetencija
- samostalnost u obavljanju aktivnosti (samostalnost djetetova djelovanja, mišljenja i odlučivanja)
- usvajanje i praktična uporaba pojmove i predodžaba kojima dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izbore
- stjecanje i razvoj vještina učenja (povezivanja sadržaja, logičkoga mišljenja, argumentiranja, zaključivanja i rješavanja problema)
- osiguravanje kvalitetne prilagodbe trenutačnom okruženju (adaptacijski period) i kvalitetno osposobljavanje za izazove koji očekuju dijete (primjerice polazak u školu) i mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima
- sposobnost odgovornoga ponašanja u okružju (prirodnom i materijalnom)

- življenje i učenje prava djeteta
- dobrobit i radost svakog djeteta.

Za dijete kao aktivnog građana zajednice:

- u vrtiću osiguravati demokratično življenje i pluralizam
- omogućavati djetetu aktivno sudjelovanje i suodlučivanje o temama koje su od bitnog značaja za opću kvalitetu življenja u socijalnom okruženju
- uvažavati osobnost svakog djeteta
- omogućavati ostvarenje prava zajamčenih Konvencijom o pravima djeteta
- uspostavljati i održavati kvalitetan odnos sa djecom
- poticati djecu na sudjelovanje u donošenju odluka koje se odnose na njihov odgoj i učenje
- djecu osposobljavati za demokratski dijalog s ostalim sudionicima procesa
- osiguravati slobodu i poticati razvoj odgovornosti svih sudionika u odgojno – obrazovnom procesu
- djecu osposobljavati za samoprocjenu i samodisciplinu
- djecu poticati na aktivno sudjelovanje u raspravama tj. slobodno iznošenje različitih stajališta
- osnaživanje inicijativa djece i njihove poduzetnosti
- djecu poticati na osmišljavanje, iniciranje i organiziranje vlastitih aktivnosti i (su)upravljanje razvojem tih aktivnosti

U odnosu na roditelje:

- povezivanje obitelji i vrtića
- usklađeno međusobno partnersko djelovanje vrtić – obitelj
- zadovoljstvo roditelja

U odnosu na prostorno, materijalno i vremensko okruženje i ozračje

- fleksibilni dnevni ritam koji se temelji na prepoznavanju i uvažavanju djetetovih potreba

- organizacija prostora koji je siguran, funkcionalan, poticajan, usmjeren na promoviranje susreta, komunikaciju i interakciju, omogućava distanciranje djeteta i pravo na privatnost
- bogata ponuda raznovrsnog i primjereno materijala
- okružje koje zrcali zaposlene i njihovu sliku o djetetu
- održavanje estetike
- model usklađenog življenja koji poštije prava djeteta u skladu s humanim vrijednostima koje razvijaju kompetencije djeteta i sve oblike učenja
- prihvaćanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti; obitelj, zajednice, društva
- osnaživanje zaštitnih mehanizama i umanjivanje rizičnih čimbenika

U odnosu na stručni tim, odgajatelje, ostale zaposlenike

- osnaživanje osobnih i profesionalnih kompetencija za primjерено i funkcionalno djelovanje s djecom, roditeljima i suradnicima
- razvijanje refleksivne prakse
- razvijanju što kvalitetnijeg odgojno-obrazovnog procesa/vrtića
- razvijanje osobne odgovornosti za cjelovito djelovanje na dijete u svim interakcijama
- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu
- proklamiranje humanih vrijednosti
- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu za dobrobit djeteta i cjelokupnog ozračja vrtića

U odnosu na vanjske institucije:

- povezivanje sa stručnim i društvenim čimbenicima u neposrednom okruženju i šire, radi obogaćivanja programa verificiranim sadržajima iz kulture, športa i stranih jezika prema Godišnjem planu i programu odgojno obrazovnog rada
- uključivanje djece i roditelja u razne aktivnosti u interakciji s društvenom sredinom i ostalim stručnjacima, radi obogaćivanja programa, cjelovitijih doživljaja i konkretnijih spoznaja djeteta
- u povezivanju s društvenom sredinom poticati takve emocionalno-socijalne odnose kojima će se poboljšati razina razumijevanja i doživljavanja programskih zadaća, sadržaja i aktivnosti
- edukativni i savjetodavni rad prema iskazanim interesima svih subjekata u procesu

2.3. Razvoj kompetencija

Cjelovit razvoj, odgoj i učenje djece te razvoj kompetencija temelji se na shvaćanju djeteta kao cjelovitog bića te prihvaćanju integrirane prirode njegova učenja u organizaciji odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću.

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje usmjeren je prema razvoju različitih kompetencija djece te odražava načela:

- kompetencije djeteta su razvojne, a ne statične pa se potiče i prati njihov razvoj kontinuirano
- uspješnost djeteta u nekoj aktivnosti određuje splet više različitih kompetencija pa se kompetencije djece procjenjuju cjelovito
- djeca jednake kronološke dobi mogu se uvelike razlikovati po svojim razvojnim mogućnostima i kompetencijama pa se kompetencije potiču i promatraju u kontekstu razvojnih mogućnosti svakog djeteta posebno, a ne njegove kronološke dobi.

Kompetencije koje ćemo kod djeteta poticati kroz programe koje ostvarujemo su:

1. Komunikacija na materinskom jeziku

- osposobljavanje djeteta za pravilno usmeno izražavanje i bilježenje vlastitih misli, osjećaja, doživljaja i iskustava u različitim, svrhovitim i smislenim aktivnostima
- stvaranje poticajnog izražavanja djeteta te poticanje djece na raznolike socijalne interakcije s drugom djecom i odraslima
- prihvaćanje djetetove inicijative za komunikacijom, verbaliziranje djetetovih gesti i komunikacijskih namjera, poticanjem slušanja, verbalnog i neverbalnog izražavanja
- prilagođavanje svog govora djetetu: obraćati se izravno, jednostavnim i kratkim rečenicama, razumljivim riječima, govoriti primjerom intonacijom i intenzitetom u glasu

2. Komunikacija na stranim jezicima

- uvođenje kraćih programa u vrtiću (učenje stranog jezika)
- poticanje međukulturalnoga razumijevanja i komunikacije djece.

3. Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovju

- poticanje djeteta na razvijanje matematičkog mišljenja u rješavanju problema, u različitim aktivnostima i situacijama
- poticanje djeteta na propitivanje, istraživanje, otkrivanje i zaključivanje o zakonitostima u svijetu prirode, očuvanje prirode i njezinih resursa
- poticanje aktivnog odnosa djeteta prema svijetu koji ga okružuje i stvaranje uvjeta za istraživačke aktivnosti i rad na projektima
- upoznavanje običaja i povijesti kraja kroz šetnje, izlete, posjete, razgovor
- razvijanje ekološke svijesti kod djece, sudjelovanje u eko-akcijama zajednice
- obogaćivanje dječje okoline sa što više igračaka sličnih stvarnim predmetima
- stvaranje poticajnog matematičkog i prirodoslovnog okruženja,
- osnaživanje samoiniciranih i samoorganiziranih aktivnosti djece, te osiguranje primjerene potpore odgojitelja

4. Digitalna kompetencija

- upoznavanje djeteta s informacijsko-komunikacijskom tehnologijom i mogućnostima uporabe u različitim aktivnostima
- omogućavanje djeci (i odraslima u radu s djecom) korištenje računala.

5. Učiti kako učiti

- osposobljavanje djeteta za osvještavanje procesa vlastitog učenja te uključivanjem djeteta u planiranje i organiziranje tog procesa
- preusmjeravanje pozornosti odgojitelja sa sadržaja poučavanja na procese učenja djeteta
- osnaživanje metakognitivnih sposobnosti djece te poticanje samomotivacije i samoregulirajućeg učenja u odgojno – obrazovnog procesu

6. Socijalna i građanska kompetencija

- poticanje djeteta na odgovorno ponašanje, pozitivan i tolerantan odnos prema drugima, međuljudsku i međukulturalnu suradnju, uzajamno pomaganje i prihvaćanje različitosti;
- samopoštovanje i poštovanje drugih te osposobljavanje za učinkovito sudjelovanje u razvoju demokratskih odnosa

- poticanje na suosjećanje i razumijevanje potreba nove djece u skupini, podržavanje vršnjačkog pomaganja novoupisanoj djeci
- poticanje suradničke igre u funkciji razvoja socijalnih kompetencija djece
- poticanje razvoja pojma o sebi i dijeljenje s drugima
- njegovanje temeljnih humanih vrijednosti (ljudsko dostojanstvo, međusobno uvažavanje i razumijevanje)
- stvaranje poticajnog socijalnog okruženja, poticanje djece na iznošenje i argumentiranje svojih stajališta te uključivanje djece u donošenje odluka koje se odnose na njihovo življenje u vrtiću

7. Inicijativnost i poduzetnost

- poticanje stvaralaštva, inovativnosti, spremnosti na preuzimanje rizika, samoiniciranje i samoorganiziranje vlastitih aktivnosti, te planiranje i vođenje vlastitih aktivnosti i projekata – što je temelj stjecanja različitog znanja, vještina, sposobnosti, razvoja samopouzdanja i samopoštovanja
- osnaživanje prirodne znatiželje kod djece i poštivanje njihovih interesa i potreba
- osiguravanje fleksibilnosti u odabiru aktivnosti i prostora
- osiguranje primjerene potpore djetetu da svoje ideje i zamisli propituje, isprobava i samoevaluira.

8. Kulturna svijest i izražavanje

- poticanje stvaralačkog izražavanja ideja, iskustva i emocija djeteta u nizu umjetničkih područja koja uključuju glazbu, ples, kazališnu, književnu i vizualnu umjetnost; razvoj svijesti o baštini, kulturnoj i jezičnoj raznolikosti
- njegovanje osjećaja za lijepo i poticanje cjelovitog razvoja svakog djeteta ciljanim zadaćama i promišljenim poticajima i aktivnostima kroz igru.

Područja kompetencijskih dimenzija (koje ćemo razvijati):

Temeljna znanja: usvajanje i praktična uporaba pojmove i predodžbi kojima dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izbore, odnose s drugim osobama u svom okruženju te sa svijetom u kojem živi i koji ga okružuje. Očekuje se da dijete usvoji informacije, tj. izgradi znanja koja mu omogućavaju nesmetanu komunikaciju s vršnjacima i odraslima, te

međudjelovanje sa sadržajima učenja, osiguraju mu kvalitetnu prilagodbu u trenutačnom okruženju te ga kvalitetno osposobe za izazove koji ga očekuju kao što je, primjerice, polazak u školu.

Vještine i sposobnosti: stjecanje i razvoj vještina učenja, povezivanja sadržaja, logičkog mišljenja, argumentiranja, zaključivanja i rješavanja problema; sposobnost propitivanja vlastitih ideja i zamisli djeteta te argumentirano iznošenje vlastitih načina razmišljanja; sposobnost identifikacije različitih izvora učenja i njihove raznovrsne primjene; preuzimanje inicijative, (samo) organizacije vlastitih aktivnosti i vještina vođenja; sposobnost razumijevanja vlastitih potreba (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.) i potreba drugih te njihova zadovoljavanja na društveno prihvatljiv način; sposobnost uspostavljanja, razvijanja i održavanja kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima (sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje sukoba); razumijevanje i poštivanje različitosti među ljudima; sposobnost zajedničkoga (usklađena) djelovanja djeteta s drugima (drugom djecom i odraslima); sposobnost odgovornoga ponašanja prema sebi, drugima i okružju (prirodnom i materijalnom); etičnost, solidarnost, povjerenje i tolerancija u komunikaciji s drugima; sposobnost (samo)poticanja na djelovanje, (samo)organiziranja i (samo)vođenja aktivnosti; samostalnost u obavljanju aktivnosti (samostalnost djetetova djelovanja, mišljenja i odlučivanja); mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima (okretnost i prilagodljivost); stvaranje i zastupanje novih ideja (kreativnost); sposobnost promišljanja i samoprocjene vlastitoga rada i postignuća; inicijativnost, inovativnost i poduzetničke sposobnosti.

Vrijednosti i stavovi: prihvaćanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice i društva.

2.4. Načini vrednovanja odgojno obrazovnog procesa

Čimbenici vrednovanja:

- u vrtiću: odgojni djelatnici i zaposlenici u vrtiću, djeca i roditelji
- izvan vrtića: lokalna zajednica, pojedinci, sustručnjaci

Vrednovanje programa provodit će se od strane ravnatelja, odgojitelja i stručnog suradnika na temelju indikatora vrednovanja:

- obvezne dokumentacije u ustanovi (propisana pedagoška dokumentacija, ljetopis, planovi i izvješća za ustanovu, zapisnici)
- kvalitete rada u ustanovi (opažanjem realizacije rada, timskim planiranjem, zajedničkim refleksijama - odgojitelj u timu-kritički prijatelj, idejnim promišljanjem, dogovaranjem o dalnjim smjernicama u radu, te razmjenom mišljenja u svrhu unaprjeđenja rada, pokretanja projekata i sl.)
- dokumentiranja aktivnosti djece (analizom konkretnih materijala nastalih u neposrednom radu s djecom - dječji likovni radovi, pisane anegdotske bilješke, razgovori, individualne razvojne mape, razvojem različitih tehniki praćenja u cilju razumijevanja djeteta (fotografije i video zapisi).
- dokumentiranja aktivnosti odgojitelja (samorefleksija, ankete, zajedničke refleksije, projekti, osobni profesionalni razvoj, zapisnici provedbe intervencija odgojitelja u odgojno-obrazovnom procesu, kvaliteti suradnje s roditeljima, kvaliteti različitih aspekata i cjeline odgojno-obrazovnog procesa, postavljanjem novih ciljeva).

Vrednovanjem i samovrednovanjem svih segmenata odgojno obrazovnog procesa, analizom postojećeg stanja, uočavanjem poteškoća i potreba u postojećim situacijama, te planiranjem postupaka učinkovitog djelovanja, osnaživat će se predškolska ustanova jer djeluje ka mijenjanju i unapređenju kvalitete odgojno obrazovnog rada, inovacije postojeće prakse, uvođenja promjena, osnaživanja uključenih pojedinaca.

S obzirom na zajedničku viziju, cilj je stvaranje organizacije koja zajednički uči, te u suradnji s drugima (kroz dijalog, raspravu i otvorenu komunikaciju) istražuje, vrednuje i unaprjeđuje svoj odgojno obrazovni rad. Stalno promišljanje, analiziranje i vrednovanje kvalitete odgojno-obrazovne prakse, pretpostavka je kontinuiranog unaprjeđivanja i razvoja ustanove, odnosno vrtićkog kurikuluma.

3. PROGRAMI DJEĆJEG VRTIĆA BALONČIĆ

U Dječjem vrtiću Balončić, u razdoblju od 2022./2027. godine realizirat će se sljedeći programi:

1. Redoviti desetosatni program
2. Program predškole integriran u redoviti program

3.1. Redoviti desetosatni program

Cilj programa:

- razvoj socioemocionalnih i komunikacijskih kompetencija djece i odraslih u vrtiću
- kontinuirani rad na unapređivanju cjelokupnog materijalnog i socijalnog konteksta za življenje i učenje djece i odraslih što uključuje unapređivanje odgojno-obrazovne prakse u svim segmentima: planiranju, programiranju, praćenju, procjenjivanju, dokumentiranju i vrednovanju

Bitne zadaće i namjena programa:

Zadaće smo postavili u odnosu na najznačajnije sudionike odgojno-obrazovnog procesa, odnosno:

- a) u odnosu na dijete

Ove zadaće predstavljaju polazišta zasnovana na razvoju i potrebama, interesima i sposobnostima djece i odnose se na zadovoljenje djetetovih općih i posebnih potreba, poticanje cjelovitog razvoja djeteta (kroz tjelesni i psihomotorni razvoj, socio-emocionalni razvoj, spoznajni razvoj, govor, komunikacija, izražavanje i stvaranje), uvažavanje posebnih interesa i sposobnosti djeteta, osiguravanje uvjeta za razvoj i učenje putem igre, osiguravanje raznovrsnih aktivnosti za dijete, osamostaljivanje djece kroz poticanje samoorganiziranih i samoiniciranih aktivnosti).

Zastupljenost i karakter konkretnih zadaća u pojedinim područjima razvoja određuje se u planovima svake odgojne skupine – prema dominantnim potrebama i osobinama djece/djeteta te potrebama i osobinama specifičnim za pojedinu dob.

b) u odnosu na roditelje

Suradnja s roditeljima i dalje je važan čimbenik u odgojno- obrazovnom radu s djecom.

Potrebno je postići kvalitetnu međusobnu komunikaciju s roditeljima s ciljem prenošenja bitnih informacija u svezi cjelokupnog razvoja djeteta, za što je u najvećoj mjeri odgovoran odgajatelj kao profesionalac koji je za to pripremljen.

Odgojitelj će poticati roditelje na veću međusobnu suradnju i interakciju, razmjenu iskustava i mišljenja, razvijati njegov interes za praćenje rasta i razvoja djeteta, poticati na uključivanje u rad vrtića (predlaganjem novih ideja, kroz radionice, individualne informacije, sakupljačke aktivnosti i sl.), radit će na informiranju i pedagoško-psihološkoj edukaciji roditelja.

Kontinuirana komunikacija s roditeljima, educiranost, profesionalnost i susretljivost svih stručnih djelatnika stvara temelje za partnerske odnose u kojima ćemo roditelje tretirati kao ravnopravne subjekte.

c) u odnosu na odgojitelje

U suradnji s odgojiteljima raditi na implementaciji *Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* te zajednički upotpunjavati i kreirati kurikulum Vrtića:

- planiranjem i provođenjem odgojno–obrazovnog rada nastojati svoj rad temeljiti na humanističko-razvojnoj koncepciji
- praćenjem, procjenjivanjem, dokumentiranjem i vrednovanjem pratiti napredak i proces učenja djece
- poticanjem odgojitelja na kontinuirano profesionalno usavršavanje (sudjelovanjem na različitim seminarima i edukacijama, praćenjem suvremene pedagoško-psihološke literature, razvijanjem refleksivnih umijeća odgojitelja putem zajedničkih grupnih refleksija, poticanjem odgojitelja na iznošenje vlastitih ideja i prijedloga za unaprjeđenje odgojno-obrazovne prakse i daljnje razvijanje kurikuluma Vrtića).
- kreiranjem poticajnog okruženja za igru i učenje.
- promišljanjem o temama projekata usklađenih s djetetovim interesima, inicijativama i spontanim situacijskim poticajima.

- mijenjanjem uloge odgojitelja u procesu učenja djece.
- uvođenjem inovacija u odgojno-obrazovni rad.

d) u odnosu na društvenu sredinu

Sudjelovati u organizaciji i provedbi javnih manifestacija i svečanosti na području naše općine, sudjelovati na priredbama, predstavama, organizirati jednodnevne izlete (samostalno ili s roditeljima) i boravke u prirodi.

Nositelji programa:

- svi odgojitelji, stručni suradnik

Način ostvarivanja programa:

- utvrđivanjem inicijalnog stanja u svim odgojnim skupinama za optimalno strukturiranje odgojno-obrazovnog procesa
- prostornim i materijalnim kontekstom,
- interakcijama: dijete-dijete, dijete-odrasli.
- refleksijama odgojitelja i stručnih suradnika u cilju unapređivanja pojedinih segmenta procesa.

Način vrednovanja

- praćenjem provedbe bitnih zadaća i razvojnog plana ustanove kontinuirani pedagoško instruktivni uvid u rad odgojitelja I zajedničke refleksije
- samoevaluacijom odgojitelja
- inicijalni i finalni evaluacijski upitnici za odgojitelje i roditelje za samoprocjenu kvalitete odgojnoobrazovne prakse prema indikatorima postignuća i standardima kvalitete.

Očekivani rezultati:

- Zadovoljavanje primarnih i psiholoških potreba, prava i interesa djece kroz: poticajno i zanimljivo okruženje u funkciji razvoja osjetila putem senzorne integracije i obogaćivanja dječje igre
- prepoznavanje i izražavanje emocija, empatije i pojma o sebi kroz igru i socijalnu interakciju
- razvoj ekološke osjetljivosti djece i odraslih prema prirodi, životinjama, otpadu i energiji (odgoj i obrazovanje za održivi razvoj osjetljivost za prirodu, ravnoteža s prirodom, zdrava prehrana)
- poboljšane motoričke i funkcionalne sposobnosti djece (veća razvijenost pokreta i pokretljivosti, spretnosti u hvatanju, bacanju, manipuliranju predmetima)
- veća samostalnost (pri samoposluživanju, spremajući, izboru igračaka i materijala, u izražavanju svojih potreba, interesa i želja,
- razvijena socijalna percepcija i socijalna osjetljivost, razvijeniji verbalni i neverbalni govor, samopouzdanje i samopoštovanje
- osnažene osobne i profesionalne kompetencije odgajatelja za primjereni i funkcionalno djelovanje sa djecom, roditeljima i suradnicima.

3.2. Program predškole integriran u redoviti program

Cilj programa

- podizanje opće psihofizičke spremnosti djeteta za polazak u školu,
- osigurati okružje u kojem će djeca najviše moguće razviti svoje potencijale, zadovoljiti svoje aktualne interese i time steći znanja, vještine i navike koje će mu omogućiti uspješnu prilagodbu ovim uvjetima života, rasta i razvoja, što ga u školi očekuju.

Bitne zadaće i namjena programa

- unapređivanje svih aspekata dječjeg razvoja,
- podržavanje samostalnosti i samozaštite djece,
- jačanje emocionalne stabilnosti,
- razvijanje socijalnih kompetencija i komunikacijskih vještina
- poticanje svjesnog i namjernog rada, upornosti, učenja i zapamćivanja,

- podržavanje spontanog stvaralačkog izražavanja djeteta i poticanje razvoja njegovih kreativnih potencijala
- jačanje roditeljske djelotvornosti u postizanju spremnosti djeteta za školu
- uključivanje djece u događanja u okviru redovitog programa.

Program predškole obvezan je za svu djecu u godini dana prije polaska u osnovnu školu, a u vrtiću se provodi kao integrirani program (u sklopu redovnog 10-satnog programa) . Namijenjen je djeci, školskim obveznicima pedagoške godine.

Nositelji programa

- odgojitelji odgojne skupine u kojoj se program provodi (odgojna skupina “Tigrići”)

Način ostvarivanja programa

- planiranjem materijala i aktivnosti koje razvijaju motoričke i grafomotoričke sposobnosti, predčitalačke i numeričke vrijednosti, govorne i komunikacijske vještine
- poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece usklađen s individualnim posebnostima i razvojnim karakteristikama svakog djeteta
- prihvaćanje igre i drugih aktivnosti koje pridonose svrhovitom učenju i cjelovitom razvoju djece te razvoju navika tjelesnog vježbanja i očuvanja vlastitoga zdravlja
- doznavanje o svijetu koji ga okružuje igrom, istraživanjem, eksperimentiranjem, razumijevanjem, stvaralaštvom, otkrivanjem i rješavanjem problema
- poticanje djece na sudjelovanje, promišljanje, planiranje, raspravis drugom djecom i odgajateljem te korištenju različitih izvora učenja
- približavanje djetetu stvarnih životno-praktičnih situacija i snalaženje u njima iskustvenim učenjem
- stvaranje primjerenog okruženja za spontano bogaćenje rječnika, kvalitetno izražavanje i razvoj razumijevanja, slušanja, govora i jezika povezanim situacijama
- kontekstualno uočavanje odnosa među predmetima i pojavama te poticanje i osnaživanje istraživačkih interesa djece za matematičko-logičke i prirodoslovne aktivnosti

- poticanje djece na iskazivanje i realizaciju vlastitih interesa i ideja, razvoj kritičkog mišljenja te nesmetano planiranje, organiziranje i provedbu aktivnosti
- razvoj sposobnosti djece za aktivno sudjelovanje u društvenim i kulturnim događajima
- razvoj osobnih potencijala djece (spoznajnih, umjetničkih, motoričkih i sl.)
- prihvaćanje i poticanje kreativnog izražavanja ideja, iskustava i osjećaja djece u raznim umjetničkim područjima i izražajnim medijima
- poticanje djece na poštovanje i njegovanje vlastite kulturne i povijesne baštine
- provođenjem odnosa za razvoj socijalnih vještina i emocionalne inteligencije (osiguravanjem sigurnih i podržavajućih kontekstualnih uvjeta koji omogućuju privikavanje na izvanobiteljski i institucijski kontekst, potiču kulturu komunikacije, zajedničkog življena i ophođenja, razvoj socijalnoemocionalnih veza s vršnjacima, suradničko učenje, nenasilno rješavanje sukoba, timski rad – dogovaranje i podjela uloga, preuzimanje odgovornosti za vlastito ponašanje i postupke prema sebi, drugima i okruženju itd.
- poticanje djece da osvijeste važnost obiteljskog i institucijskog okruženja za njihov život, odgoj i učenje.

Način vrednovanja

- praćenjem razvoja djeteta putem inicijalnog i finalnog protokola, analiza , radnih listova i dječjeg stvaralaštva.
- kroz praćenje provedbe bitnih zadaća i razvojnog plana ustanove
- dokumentiranje (individualne mape, zapisi i bilješke, foto i video zapisi)
- procjena konteksta (prostor, oprema, skupina vršnjaka, događaji, aktivnosti, usvojenost kompetencija)

Očekivani rezultati:

- napredak djece u svim područjima razvoja, povećanje interesa i motivacije djece, svjesno ulaganje napora u izvršenje zadaća.
- Jačanje kompetencija djeteta i razvijena potrebna znanja i vještine

4. SADRŽAJI I AKTIVNOSTI ODGOJNO-OBRZOZVNOG RADA DJEČJEG VRTIĆA BALONČIĆ

Sadržaji i aktivnosti odgojno obrazovnog rada odvijat će se prema humanističko razvojnoj koncepciji i Programskom usmjerenu odgoja i obrazovanja predškolske djece, te uz uvažavanje dječjeg interesa, iskustva i potreba razvojne dobi.

Aktivnosti koje se provode u programima Dječjeg vrtića Balončić obuhvaćaju :

- Životno praktične i radne aktivnosti
- Raznovrsne igre
- Druženja i društveno zabavne aktivnosti
- Istraživačko spoznajne aktivnosti
- Raznovrsno izražavanje i stvaranje
- Specifične aktivnosti s kretanjem.

Prema Godišnjem planu i programu rada odgojno obrazovni proces obogaćuje se **dodatnim sadržajima** vezanim za:

- društvena zbivanja (skloovi aktivnosti) prema ponudi i potrebama redovnog programa, u prostoru vrtića (gostovanja), ili izvan (predstave, posjete, druženja, sudjelovanje na manifestacijama, sportskim priredbama i sl.)
- projekte (mali tematski projekti unutar odgojne skupine, projekti na nivou ustanove, projekti u partnerstvu s Osnivačem i dr.)
- očuvanje kulturne baštine
- ekologiju i održivi razvoj
- sigurnost i zaštitu djece
- dječja (ljudska) prava i građanske kompetencije.

4.1. Obogaćivanje odgojno-obrazovnog procesa aktivnostima i sadržajima vezanim za društvena zbivanja

Društvena zbivanja - skloovi aktivnosti vezani uz obilježavanje značajnih datuma, blagdana, proslava dječjih rođendana, vezanih uz praćenje kalendaru događanja kroz godinu, a prema interesima i planovima svake skupine

Cilj	<ul style="list-style-type: none"> • približiti djeci posebne trenutke svakog razdoblja u godini, godišnjeg doba, te specifične trenutke u njihovim životima i svakodnevici njihove sredine
Zadaće	<ul style="list-style-type: none"> • praćenje kalendaru događanja kroz godinu, prema interesima i planovima svake skupine
Nositelji	<ul style="list-style-type: none"> • sve skupine i odgojiteljice
Načini ostvarenja	<ul style="list-style-type: none"> • pomoću oblikovanih tematskih sadržaja, likovnih aktivnosti, stihova, priča, brojalica, istraživačkih aktivnosti, glazbenih aktivnosti
Vremenik Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • tijekom 5 godina
Dob djece	<ul style="list-style-type: none"> • 1-7 godina
Očekivani ishodi	<ul style="list-style-type: none"> • na prirodan način usvojena navika praćenja svakog pojedinog razdoblja u godini, te njegovih specifičnosti

4.2. Projekti

Mali tematski projekti odgojnih skupina ovisno o interesima, željama i potrebama djece.

S obzirom da tijek projekata nije moguće unaprijed isplanirati, odrediti duljinu njegova trajanja i znati u kojem će se smjeru razvijati, važnu će ulogu u njihovoј provedbi imati odgojitelji koji će uočavati, prepoznavati i poticati djecu na istraživanje i svrhovite aktivnosti.

Projekti na nivou ustanove i ostali projekti vezani uz financijsku potporu Istarske županije, Osnivača, Europske unije i drugo.

Cilj	<ul style="list-style-type: none"> • pomoći tematski oblikovanih aktivnosti, proširiti spoznaje i iskustvo djece na području za koje su pokazali zanimanje
Zadaće	<ul style="list-style-type: none"> • naglašavanje socio-emocionalnog razvoja djece • jačanje samopouzdanja prilikom funkciranja u skupini, • podržavanje i vođenje brige o ponuđenim igram, materijalima i poticajima • prikupljanje novih iskustava, saznaja na svim razvojnim područjima, prije svega osjetilni doživljaj i iskustvo tijekom planiranih tematskih aktivnosti
Nositelji	<ul style="list-style-type: none"> • sve skupine i odgojiteljice
Načini ostvarenja	<ul style="list-style-type: none"> • ovisno o željama, potrebama i interesima djece, odgojitelji će uočavati, prepoznavati i poticati na istraživanje i svrhovitost aktivnosti
Vremenik aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • tijekom 5 godina
Dob djece	<ul style="list-style-type: none"> • 1-7 godina
Očekivani ishodi	<ul style="list-style-type: none"> • obogaćivanje interesnog područja svake skupine • prezentacija projekata skupine roditeljima putem projekcije, fotografija, izlaganjem likovnih uradaka

4.3. Očuvanje kulturne baštine

Njegovanje tradicijskih vrijednosti i zavičajnog identiteta nastavljamo provedbom projekta Institucionalizacije zavičajnosti u predškolske ustanove Istarske županije pod nazivom “Istra u očima djece”.

Cilj	<ul style="list-style-type: none"> • poticati povezanost djece i sredine u kojoj žive, istražujući sve njezine pojedine segmente pomoću suradnje s lokalnom zajednicom
Zadaće	<ul style="list-style-type: none"> • osvijestiti važnost kulturne baštine • povezati aktivnosti vrtića i lokalne sredine • njegovanje tradicijskih vrijednosti i zavičajnog identiteta
Nositelji	<ul style="list-style-type: none"> • djeca i odgojiteljice
Načini ostvarenja	<ul style="list-style-type: none"> • nastavak provođenja projekta Implementacije zavičajnosti u predškolske ustanove Istarske županije
Vremenik aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Tijekom 5 godina
Dob djece	<ul style="list-style-type: none"> • 1-7 godina
Očekivani ishodi	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacija rada široj društvenoj zajednici, sudjelovanje na Festivalu zavičajnosti, povezanost sa širom zajednicom • usvajanje svijesti o važnosti tradicije u svakodnevnom životu, • pozitivan odnos prema tradiciji i kulturi kraja u kojem živimo, dijeljenje i prenošenje tradicijskih običaja i vrijednosti

4.4. Odgoj i obrazovanje za održivi razvoj i ekologiju

Odgoj i obrazovanje za održivi razvoj i ekologiju je kontinuirani proces i integrirani je dio rada našeg vrtića, a koncipiran je tako da dijete iskustveno uči i potiče se na očuvanje prirodne i društvene okoline, što uključuje poticanje humanih vrijednosti, odgoj za okoliš te brigu za svoje zdravlje i zdravlje drugih. Odgoj i obrazovanje za održivi razvoj provodi se u svim odgojnim skupinama, u skladu s razvojnim kompetencijama i aktualnim interesima djece. Cjelovitim pristupom odgoju za održivi razvoj poboljšava se opća kvaliteta djetetova života u cjelini,

njegov znatiželjan, aktivan, stvaralački odnos prema okolini, potiču se različiti oblici opažanja svim senzornim modalitetima, tjelesni razvoj i zdravlje djeteta.

Cilj	<ul style="list-style-type: none"> • osnažiti kako djecu, tako i odgojitelje i ostale djelatnike naše ustanove u razvoju kompetencija održivog razvoja razumijevanje važnosti povezanosti svih eko sustava, živjeti u ravnoteži s prirodom • poticanje humanih vrijednosti i promoviranje zdravih stilova života te razvoj osjetljivosti za očuvanje prirodne i nematerijalne baštine • aktivan odnos s okolišem, odgovorno ponašanje prema sebi, drugima i prirodi)
Namjena programa	<ul style="list-style-type: none"> • djeci u svim odgojnim skupinama, u skladu s razvojnim kompetencijama i aktualnim interesima, odgojiteljima, svim zaposlenicima, roditeljima, lokalnoj zajednici, vanjskim suradnicima
Nositelji	<ul style="list-style-type: none"> • djeca i odgojiteljice
Načini ostvarivanja programa	<ul style="list-style-type: none"> • održavanjem i unapređivanjem poticajnog okruženja (prostorno-materijalnog, socijalnog i organizacijskog) za poticanje humanih vrijednosti i promoviranje zdravih stilova života • korištenjem raznovrsnih prirodnih i pedagoški neoblikovanih materijala u odgojno-obrazovnom procesu • poticanjem kreativnosti i izražavanja djece kroz otkrivanje novih načina upotrebe prirodnih/starih materijala i njihovo kombiniranje • stalna i laka dostupnost materijala djeci • poticanjem autonomije i samostalnosti djece u organizaciji aktivnosti • podržavanjem aktivnog i suradničkog učenja djece, kritičkog razmišljanja te preuzimanja odgovornosti za sebe i druge u osvještavanju i doživljavanju ekoloških pitanja i rješavanja problema

	<ul style="list-style-type: none"> • stjecanjem neposrednog iskustva s prirodom svakodnevnim boravkom na zraku (u dvorištu ili neposrednom okruženju vrtića - šumica, park...) • uključivanjem u zbivanja u lokalnoj zajednici, obilježavanjem važnih eko-datuma i tradicijskih specifičnosti našeg podneblja, sudjelovanjem u eko-akcijama • jačanjem kompetencija odgojitelja za odgoj i obrazovanje za održivi razvoj • suradnja s roditeljima u cilju promoviranja važnosti odgoja za održivi razvoj te usvajanja zdravih životnih stilova djece
Tematska područja	<p>Biljni i životinjski svijet</p> <ul style="list-style-type: none"> • razumijevanje povezanosti čovjeka i prirode (šetnje šumom, prikupljanje plodova i prirodnih materijala, promatranje biljaka, životinja, sezonskih promjena...) • sudjelovanje u ekološkim projektima, briga o cvjetnjaku i vrtu sa začinskim i ljekovitim biljem, • edukacija djece o biljnom i životinjskom svijetu • obilježavanje eko datuma, sudjelovanje u eko-akcijama lokalne zajednice • svakodnevne šetnje s ciljem promatranja prirode • sakupljačke aktivnosti <p>Otpad</p> <ul style="list-style-type: none"> • razvrstavanje i zbrinjavanje otpada , recikliranje) <p>Energija</p> <ul style="list-style-type: none"> • štednja energetskih resursa • razvijanje odgovornog ponašanja <p>Voda</p> <ul style="list-style-type: none"> • razvijati ekološku svijest o važnosti vode, racionalno korištenje vode, konzumiranje dovoljnih količina tekućine <p>Zdrava prehrana</p> <ul style="list-style-type: none"> • važnost određenih namirnica, individualizirani jelovnici, praćenje prehrane i obroka, briga o začinskom i ljekovitom bilju u vrtu, korištenje začina za pripremu hrane u vrtiću,

	<ul style="list-style-type: none"> • autohtone biljke našeg kraja – briga o njima i sadnja novih • obilježavanje Svjetskog dana hrane , Dana kruha, Dana jabuka, Dana zahvalnosti za plodove zemlje, • sklopovi aktivnosti za “Tjedan zdravlja u vrtiću”(mjesec travanj)
Vremenik aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Odgoj i obrazovanje za održivi razvoj je kontinuirani proces i integrirani dio svakodnevnog rada i življenja djece u vrtiću, stoga će se provoditi kontinuirano tijekom godine, a posebno nakon sklopova aktivnosti ili akcija te nakon primijećenih očekivanih rezultata.
Očekivani rezultati	<ul style="list-style-type: none"> • primjena eko znanja u svakodnevnom životu • odgovoran odnos prema eko i energetskim sustavima • ostvarene suradnje i sudjelovanja u akcijama, događanjima, obilježavanje važnih datuma.

4.5. Aktivnosti i sadržaji vezani uz sigurnost i zaštitu djece

Sigurnost u vrtiću i dvorištu

Cilj	<ul style="list-style-type: none"> • pridržavnjie usvojenog programa prevencije od strane svih koji dolaze u vrtić i brinu se za potrebe djece u vrtiću kroz poticanje samozaštitnog odgovornog ponašanja i svjesnog izbjegavanja rizika • jačanje svijesti djece o njihovoj sigurnosti, odgovornom i samozaštitnom ponašanju tijekom boravka u vrtiću kroz odgojno-obrazovne sadržaje (stjecanje socijalnih vještina u smislu samozaštite, odupiranje nasilnom ponašanju, odgoj za i o dječjim pravima, odgoj za zdrave stilove života itd.
Namjena	<ul style="list-style-type: none"> • djeci u svim odgojnim skupinama, svim zaposlenicima, roditeljima,
Nositelji	<ul style="list-style-type: none"> • Svi zaposlenici
Načini ostvarivanja	<ul style="list-style-type: none"> • unaprjeđenjem materijalnih i organizacijskih uvjeta u vrtiću • suradnjom s osnivačem

Vremenik aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> kontinuirani i stalni proces
Očekivani rezultati	<ul style="list-style-type: none"> integracija preventivnog programa sigurnosti u svakodnevnu odgojno-obrazovnu praksu kroz razvojno-primjerene metode, aktivnosti i sadržaje, kontinuirana primjena protokola, prepoznavanje izvora opasnosti

Sigurnost u prometu

Cilj	<ul style="list-style-type: none"> kontinuirano skrbiti o sigurnosti djece kao sudionika u prometu pripremiti djecu predškolske dobi za samostalno, sigurno i odgovorno sudjelovanje u prometu
Namjena	<ul style="list-style-type: none"> djeci u svim odgojnim skupinama, svim zaposlenicima, roditeljima,
Nositelji	<ul style="list-style-type: none"> svi zaposlenici
Načini ostvarivanja	<ul style="list-style-type: none"> poticati primjenu znanja i vještina o sigurnom načinu ponašanja u prometu (u svojstvu pješaka ili suputnika u automobilu), prepoznavanju karakterističnih opasnosti kojima su djeca izložena u prometu, korištenju nogostupa, sigurnom prelasku ceste poučavanje djeteta prometnim znakovima važnim za pješake pomaganje u ovladavanju osnovnim prometnim pravilima i snalaženju u različitim prometnim situacijama upoznavanje uloge prometnog policajca i prometne signalizacije unaprjeđivati prostorno-materijalni kontekst za provedbu programa primjenjivati razvojno-primjerene metode i aktivnosti i modela sudjelovanja djelatnika prometne policije u neposrednom radu s djecom (posjet prometnoj policiji)
Vremenik aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> kontinuirani i stalni proces
Očekivani rezultati	<ul style="list-style-type: none"> prepoznavanje izvora opasnosti stjecanje znanja o prometnim znakovima i ponašanja u prometu

4.6. Odgoj i obrazovanje za ljudska (dječja) prava i građanske kompetencije

Provodi se kao integrirani dio programa vrtića kroz:

a) cjelokupno okruženje u vrtiću,

Kontinuirani rad na oblikovanju kvalitetnog i poticajnog okruženja u kojem:

- se uvažavaju i podržavaju individualnost svakog djeteta, njegove mogućnosti i potencijali, interes, prava i potrebe;
- se prostorno-materijalni aspekt konstantno usklađuje s prirodom razvoja i učenja djeteta rane i predškolske dobi, odnosno omogućuje i potiče djecu na aktivnost, stjecanje iskustva i suradnju;
- prevladava osjećaj dobrodošlice, sigurnosti, topline, prihvaćenosti, razumijevanja, podržavanja i solidarnosti;
- se izgrađuju kvalitetni odnosi temeljeni na svim oblicima komunikacije i konstruktivnom rješavanju problema;
- su roditelji partneri.

b) svakodnevne životne situacije

Svakodnevna zbivanja i radnje (npr. hranjenje, osobna higijena, igre i aktivnosti, dolasci i odlasci) shvaćati i koristiti kao prilike za:

- iskustveno, aktivno učenje
- razvoj samostalnosti,
- shvaćanje odnosa prava i odgovornosti (odgovorno ponašanje prema sebi i drugima)
- razvoj pozitivnih osobina ličnosti,
- poticanje razvoja socijalnih i građanskih vještina.
- odgojno djelovanje usmjereni na 4 međusobno povezana područja: ja, ja i drugi, mi, svijet kao cjelina.

5. STRUČNO USAVRŠAVANJE

Kvalitetan profesionalan razvoj stručnih djelatnika ima izravan utjecaj na implementaciju Nacionalnog kurikuluma za rani odgoj i predškolsko obrazovanje.

Ciljevi, sadržaji i oblici stručnog usavršavanja usmjereni su na proširivanje znanja, stjecanje i razmjenu novih iskustava, razvijanju kompetencija stručnih djelatnika u funkciji što boljeg i kvalitetnijeg odgojno obrazovnog rada i zadovoljenja dječjih potreba. U Vrtiću se organizira kontinuirano stručno usavršavanje kroz različite oblike i sadržaje.

Oblici stručnog usavršavanja

1. Interni stručni aktivи

- stručne teme, aktualnosti djetetova života
- odgojno obrazovni rad u godišnjem planu i programu godišnje, izvješće na razini odgojne skupine
- prema potrebi i dogovoru prenošenje informacija i znanja s raznih edukacija (odgojitelji, stručni suradnik, ravnatelj)

2. Seminari, stručni skupovi, radionice, webinari

- stručno usavršavanje prema katalogu stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanje kao i putem drugih oblika stručnog usavršavanja izvan ustanove (u organizaciji Alfe, Pragme, Edu lista, Sinapsisa i dr.)

3. Individualno stručno usavršavanje

- stručna literatura i periodika, časopisi

Radni dogовори /sastanci

Radni dogовори provodit će se u svrhu unapređivanja rada, zajednički će se planirati, osmišljavati i vrednovati materijalno-organizacijski uvjeti za poboljšanje kvalitete boravka djece u vrtiću i realizacije javnih, kulturnih događanja na nivou našeg mesta, za potrebe ostvarivanja planiranih zajedničkih aktivnosti i projekata naše ustanove, za podjelu zaduženja

(kratkoročnih i dugoročnih), ovisno o vrsti aktivnosti, sadržaju rada, manifestacijama koje se organiziraju za djecu unutar i izvan vrtića i slično.

Refleksije/radne grupe

Tijekom pedagoške godine održavat će se refleksije te će se rješavati aktualna problematika iz odgojno-obrazovne prakse, planirat će se i vrednovat određeni segmenti odgojno-obrazovnog rada i vizije Ustanove.

RAVNATELJICA

Elijana Perković

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Elijana Perković", written over and around the official stamp.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA

Elvis Cetina

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Elvis Cetina", written over the title "PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA".